

Magyar Szövetség

Amire belső szükség kényszerített, de amiről szót ejteni nemrégiben is még közéleti szervezeteink előtt véteknak számított, most a külső körülmények hatása alatt azok is emlegetik, akik az elítéléssel nemigen fukarkodtak, midőn még csak belső szervezetségünk kérlelhetetlen logikájának engedve érte szót emeltünk. A Magyar Szövetségről van szó, a kezdeti idők e nagyszerű tervéről, melynek időszzerűségére és szükségszerűségére a fiatalság, ahol csak pódiumhoz juthatott, el nem mulasztotta a figyelmet felhívni. Legutóbb az őszi Találkozón hangzott el az ott összegyűlt fiatalság határozott kívánságaként az, hogy „*addig is, míg a népszervezeti eszmény, a Magyar Szövetség megvalósulhat, jöjjön létre egy, a transzilvániai magyarságot egységesen irányító szervezet, amely politikai, közművelődési és gazdasági intézkedéseken keresztül a Magyar Szövetség gondolatát, mint erkölcsi princípiumot megvalósítsa*”. E kívánság is követte elődei sorsát: eltemetődött, mint minden eszme, amely felemelkedést, egyetemességet, összefogást kívánt ott, ahol kicsiny hatalmi érdekek vívták csatájukat. De ma, a politikai pártok feloszlata után, az új alkotmányjogi berendezkedés idején, ki tagadhatja, hogy az elképzelés időszzerű, szükséges és el nem halasztható?

Mi a Magyar Szövetség? Egyesek szerint feloszlattott szervezetünk lényegében a Szövetség hatáskörét látta el, tehát nincs másra szükség, minthogy más néven megalakulva ugyanazt a munkát végezze. Felfogásunk ezzel homlokegyenest ellenkezik. Amit a Párt végzett, az a Szövetség munkakörének csak egyik része, melynek jelentősége, bár az érdekképviseleti rendszerre való áttéréssel meg is csökken, le nem becsülhető. Emellett azonban egyenlő fontosságúaknak jelentkeznek mindazok a kívánalmak, amelyek a népélet egyéb területein tárulnak elénk. Be kell már végre látnunk, hogy a népközösség szerves egység, melynek nemcsak közjogi igényei vannak, hanem gazdaságiak, közművelődésiek, egészségügyiék és erkölcsiek is. *Magyar Szövetség csak olyan szervezet lehet, mely magában foglalja mindazokat a létező és megalkotandó intézményeket, amelyek a népközösség elemi igényeit elégítik ki.* Egységes, összefogó és élő szervezetre, kisebbségi csúcstintzményre van szükségünk. Ebben a keretben pedig egységes, harmonikus munkára. Mindenki láthatta, hova vezet a széthúzásnak, az egymás iránti bizalmatlanságnak, a testvérharcnak eluralgása. Magyar átok? Nem. Csak felelőtlenség és gyengeség. Valamennyiünk gyengesége és felelőtlensége, akik eltúrjuk, hogy személyes érdekek és elfogultságok harcának áldozatul essenek legnagyobb nemzeti értékeink.

Megalkotható-e a Magyar Szövetség? E pillanatban még másodrendű kérdés. A keretnél fontosabb a szellem, amely betölti, és a formai megalakulásnál a lélek, amely előidézi. Ezért mondtuk az őszi Találkozón, hogy a Magyar Szövetség - érzésünk szerint – *erkölcsi princípium*, amely a szervezeti formától függetlenül a létező intézmények magatartásában és együttműködési technikájában kell, hogy megnyilvánuljon. Keressük, kutatjuk és várjuk azokat a vezetőket, akik felismerve a pillanat parancsoló szükségszerűségét, le tudják vetkezni elfogultságukat, el tudják felejtetni a harc közben adott és kapott hántásokat, és azzal a zárandoki komolysággal és alázatossággal, melyet a nemzet szolgálata követel, alkotó munkára fogják össze intézményeinket. Viszont keressük, kutatjuk és építjük azt a közszellemet, mely elég független és önálló lesz ahhoz, hogy az együttműködéstől húzódo vezetőinket együttműködésre kényszerítse vagy másokkal helyettesítse. Nincsen testvérharcra elfecsérelhető további húsz évünk. Az elmúlt húsz esztendő eléggé legyengített ahhoz, hogy a megsokasodott feladatoknak csak együttes munkával felelhessünk meg.

S ha a lélek, az összetartó, egymás felelősségét hordozó magyar lélek kialakul, úgy a Magyar Szövetség lényegében megszületett. Csak a formát kell hozzá megtalálni s ez nem lehetetlen. Az új alkotmánytörvény 26. szakasza kimondja, hogy „a román állampolgároknak joguk van egyesülni, alkalmazkodva a törvényekhez”. A jogi személyiségekről szóló törvény viszont egy ilyen szervezet megalkotására lehetőséget nyújt. A szenvedélyes politikai harcokat megszüntető új rendszer bizonyára nem szegülne ellen egy ilyen politikamentes szervezet megalkotásának, ha ebben a magyarság egyetemének kívánságát látná.

A Magyar Szövetség, az alkotásra képes magyar erők szövetségének megalkotása életparancs s megkísérlésének elmulasztása olyan bűn, mely alól feloldozást a mai nemzedék nem nyerhet.

ALBRECHT DEZSŐ